

Pridi, o vesna!...

Pridi, o vesna cvetoča, in dahni
na naše osamljene puste steze,
da vzklijejo pestre cvetice ob njih,
in ptičke glasno zažogle...

Pridi, o vesna, src se dotakni,
pa vzbudi v njih nade sladke,
da lica nam radosti rajske
v prejasni tvoj dan zažare...

Rastko Staroselski.

Selivkam v pozdrav.

Ptičice, pevčice,
zopet od juga
vas perutničice
k nam so prinesle.

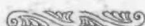
Pojte mi, ptičice,
pesmice južnice,
kot ste jih pele,
ko ste vesele
z juga letele.

Pojte mi pesmice,
pesmice tužnice,
kot ste v jeseni
pele jih meni
v težko slovo.

Vidite, pevčice,
srečo varljivo,
ki vam mamljivo
vžiga zdaj glas.

Pa vas nemila
zopet jeseni
bo zapodila
lačne od nas —

Budislav.

Sveti Juri.

Le zajahaj zdaj konjiča,
vitez sveti Juri!
a poprej na sinjem nebu
velik kres zakuri!

Stresaj nam v poljane cvetja,
gozd zavij v zelenje,
in obudi v rožnem logu
nam čebel brnenje.

Potlej pa pojahaj ročno
čez polje, gorice,
in prebudi v tihem gozdu
drobne pevke-ptice.

In kjerkoli le pojahaš,
nove troši sreče!
Pridi kmalu, ključemo te
srčno, koprneče!

Mokriški.

Koristna zabava.

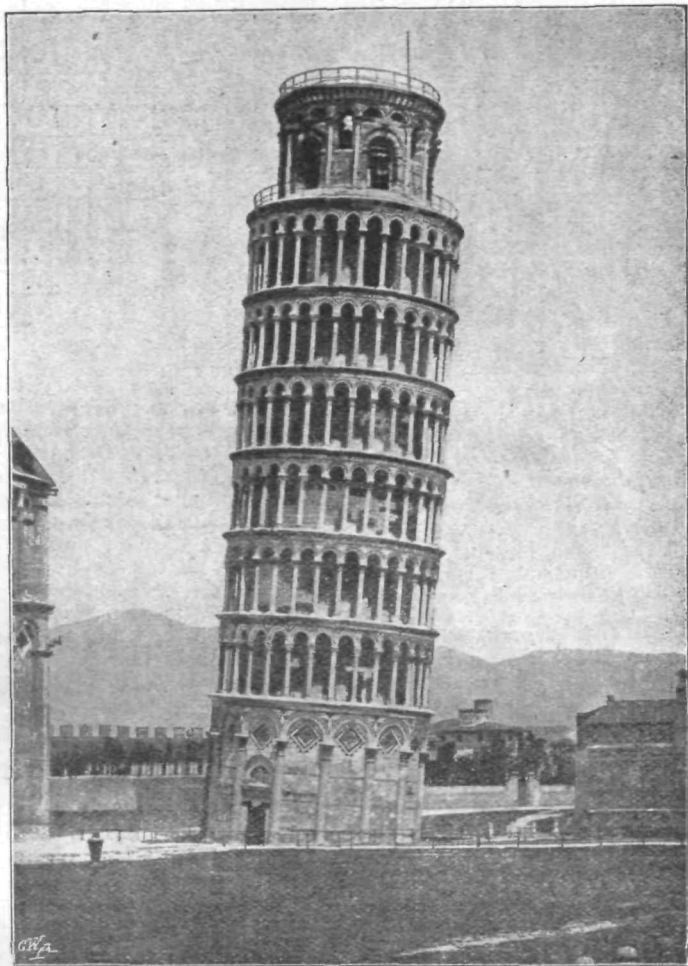
(VII. Težišče.)

Glede na težišče in njegovo lego smo opisali že več poizkusov. Za sklep si oglejmo še čudo stavbarstva, zanimivi nagnjeni zvonik v Pizi. Piza je mesto, nekoliko manjše kot Ljubljana, v Zgornji Italiji ob reki Arno, 10 km oddaljeno od morja. Najlepši del mesta je stolni trg s prekrasno stolnico, krstilnico, zvonikom in pokopališčem. Nas zanima zdaj

v prvi vrsti poševni, nagnjeni zvonik, ki ga vidimo tu na sliki št. 5. Gotovo ga bo kdo naših čitateljev še kedaj v resnici videl. Zvonik je krasna stavba. Zidati so ga začeli leta 1174., stavbinska mojstra sta bila Bonán iz Pize in Viljem iz Inomosta, dovršen pa je bil od stavbenika Tomaža Pizanskega l. 1350. Zvonik je okrogel, ima osem nadstropij s šestimi hodniki na stebrih (galerijami). Visok je 54.5 m, nagnjen je za 4.3 m, to se pravi: ako bi vrgli na oni strani, na katero je zvonik nagnjen, z vrha kamen na tla, bi padel 4.3 m od podnožja stolpa na zemljo. Matematik in zvezdoslovec Galilei je na tem zvoniku delal poizkuse o zakonih prostega pada teles.

Kaj je vzrok, da je zvonik nagnjen; ali se je slučajno nagnil, ali so ga namenoma pošev zidali? O tem so se že mnogo preekali. Splošno se zdaj sodi, da se je zvonik v začetku zidanja radi nestalnega temelja nagnil; zato so pa morali višja nadstropja tako zidati, da se je nagnjenost kolikor mogoče na

drug način izravnala, da torej težišče ni prišlo preveč h kraju. Delo je krasno vzpelo, občudovati moramo stavitelje, ki so zgradili tako lepo in zanimivo stavbo. Z zvonika je lep razgled po mestu in okolici. Nanj vodi 294 stopnjic. Kdor gre na zvonik, lahko pri hoji zapazi, kako je zvonik nagnjen. V njem je sedem zvonov, največji tehta 6000 kg. J. D.

Št. 5.

Modrost v pregovorih, domačih in tujih.

4. Berač.

Vsak berač svojo malho hvali. — Vsakemu beraču je všeč njegova palica (Vsakemu človeku je najbolj všeč to, kar si je sam odbral ali pridobil, dasi se zdi drugim drugače.)

Beračeva bisaga ni nikdar polna. — Beraška malha nima dna. — Podári beraču ves svet magar, — a še bo nabiral bakreni denar. — Komur se beraška palica v roki ogreje, je nikdar več ne odloži. (Kdor se je navadil beračiti, ne odneha; berači nimajo zlepa zadosti ter prosijačijo, če jim tudi ni treba. To se pa tudi sploh sme reči o ljudeh, ki so preveč nadležni s svojimi prošnjami.)

Še noben berač ni lakote umrl. — Če se beraška palica pridno spreha, dobro redi svojega gospodarja. — Berač se malokrat posti. *(To kaže, da si zna berač pomagati; obenem pa tudi, da se povsod nahajajo ljudje dobrega in usmiljenega srca.)*

Berač ne živi od ene hiše, ne od enega človeka krčmar. *(Polagoma in pomalem se veliko nabere; a treba se je pobrinuti.)*

Če jih veliko berači v eno vrečo (malho), se kmalu napolni. *(V slogi je moč. Četudi posameznik malo zmore, vendar skupno delovanje doseže velike uspehe.)*

Sramežljiv berač ne prihaja s polno malho domov. *(Enako se lahko trdi tudi o drugih stanovih, da se taki višje povzpenjajo, ki so drzni v svojih zahtevah.)*

Slab berač, če se ne zna ene hiše izogniti. *(Ena zapreka nas ne sme še optlačiti v naših naporih, tupačam kak neuspeh nam še ne sme vzeti poguma.)*

Kdor gre na beračijo, ne obleče lepih oblačil. *(Kadar kaj prosimo, moramo biti ponižni; prevzetnost je najslabša opora naši prošnji. Sploh pa daje pregovor modri svet: v doseg svojih namenov rabi vselej primerna sredstva!)*

Vsak berač bi jahal, ko bi želje bile — konji. — Marsikateri berač bi že bôgat bil jako, — ko bi ne bilo na svetu besedice: ako. *(Same želje ne pomagajo nič; blagostanje je odvisno od raznih pogojev.)*

Berač ne zajde. — Beraču ni treba poti kazati. *(Dolga vaja človeka izbistri in izučí.)*

Beračiti smo ga učili, zdaj nas pa prehitveva pri vsakih vratih. *(Mnogokrat prekosi učenec svojega učitelja.)*

Berači se tepó za vinarje. *(Premnogokrat se spró neblagočutni ljudje zaradi malenkosti; strastno se potegujejo za majhne dobčke, malenkostne časti itd.)*

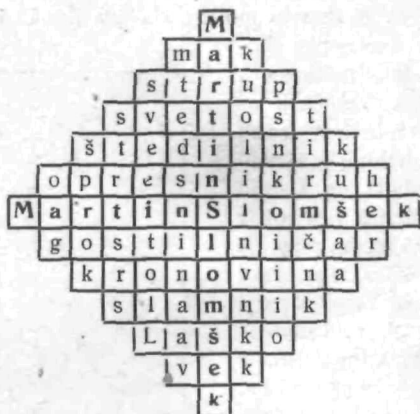
Berač berača sovraži. — Berač berača toži. *(Zavist in jeza se najraje izčimi med enakimi, istovrstnimi ljudmi; le prerad človek graja pri drugih one napake, ki jih ima sam na sebi.)*

Berača s kruhom od hiše spraviš. — Če tudi berač pozdravi, je treba odzdraviti. — Ako beraču nočes nič dati, vsaj tepi ga ne! *(Z lepa se največ doseže. Nikogar ne smemo oholo prezirati ali celo zaničevati in žaliti.)*

Beračem se daje drobiž. *(Ni modro preveč naenkrat dajati ljudem, ki ne znajo prav obrabiti naših darov. Posebno naj v dušnem oziru preudarijo učitelji, kaj in koliko morejo vzprejemati neučene glavice!)*

Zdrav berač je bogatejši nego bolan kralj. *(Zdravje je pač najboljši dar božji.)*

Rešitev bisera v št. 3.

Prav so rešili: Jezovšek Anka, učenka V. razr. na Vranskem; Kolarič Franc, učenec V. razr. pri Sv. Križu pri Ljutomeru; Šket Ivanka v Dramljah; učenke VI. razr. II. odd. pri čč. šolskih sestrach v Celju; Ostrc Mar. ml., Štuhec Amal., Slekovec Mar., Heric Marija, Šumak Jozefa, Magdič Ter, Kosi Ana, Vau-potič Mar., učenke V. razr. pri Sv. Križu na Murskem polju; Jelovšek A., Jankovič J., Demšar J., Bahovec P., Ravnk A., Vrančič M., Pučnik M., Kalingar O., Koman C., Pirc A., Potočnik M., učenke uršul. notranje šole v Škofji Loki.

Zastavica.

(Priobčil Internus.)

Za enega je dosti, za dva preveč, za tri pa nič. Kaj je neki to?

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki.)

Listnica uredništva.

Kutin: Ni porabno. — Repniški: Čudno-čudno naglašate! Ste kdaj že kaj čuli o Prokrustovi postelji? — A. K.: Pesmi pač nista vzorni. Morda izberemo iz proze kaj. — Turinov: To je že star, pa malokoristen običaj med mladimi pisatelji, da silno radi operirajo z boleznijo in smrtjo. Slikajte nam deco rajši zdravo, čilo, delavno; starše pa tudi rajši trudoljubne, prizadevne, požrtvovalne. Čemu vedno hiranje, kašljanje, obupavanje in umiranje? Za november imamo radi par nepretranih žalobnic. Toda vunivun...? Arena bodi svet mladini, ne hiralnica!

„Vrtec“ izhaja 1. dné vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 5 K 20 h, za pol leta 2 K 60 h — Uredništvo in upravništvo sv. Petra cesta št. 78, v Ljubljani.